

อานิสงส์ถวายเป็นวิหาร

การถวายเป็นวิหารแก่สงฆ์ เพื่อปลื้มใจ เพื่อความสุข
เพื่อเฟื่องฟู และเพื่อเจริญวิปัสสนา พระพุทธเจ้าทั้งหลาย
ทรงสรรเสริญว่าเป็นทานอันเลิศ เพราะเหตุนี้แล คนผู้เป็น
บัณฑิต เมื่อเล็งเห็นประโยชน์ตน พึงสร้างวิหารอันรื่นรมย์ ให้
ภิกษุสงฆ์ผู้เป็นพหูสูตอยู่ในวิหารนั้น พึงถวายข้าว น้ำ ผ้า
และเสนาสนะ แก่ท่านเหล่านั้น ด้วยใจอันผ่องใสในท่าน
ผู้ปฏิบัติตรงเถิด

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๓๖

โลกในปัจจุบันนี้ไม่ได้ใหญ่เกินกว่าที่เราคิดกันแล้ว การกระทำของชนกลุ่มเล็กๆ ที่อยู่กันคนละซีกโลก ก็สามารถทำให้ผู้ที่อยู่อีกซีกโลกหนึ่งรับรู้รับทราบได้ เพราะความก้าวหน้าของการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ดังนั้นถ้าหากเราทำความดีแม้เพียงเล็กๆ น้อยๆ ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ แต่ก็ทำให้ทั่วโลกรับรู้รับทราบได้ และสามารถขยายผลดีต่อไปยังโลกและจักรวาลได้ ความดีที่เกิดจากการฝึกฝนใจให้บริสุทธิ์หยุดนิ่งเป็นประจำนี้จะช่วยกลั่นบรยากาศโลกให้เกิดกระแสแห่งความบริสุทธิ์ ขจัดสิ่งที่เป็นมลทินในโอกาสโลก ชนธโลก สัตว์โลกให้หมดสิ้นไปได้ ดังนั้นการเจริญสมาธิภาวนาจึงเป็นกรณียกิจที่ทุกๆ คนควรพร้อมใจกันลงมือปฏิบัติเพื่อตัวของเราเอง เพื่อโลก เพื่อจักรวาล และเพื่อสันติสุขของสรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน วินัยปิฎก จุลลวรรค ว่า

“เลณตถญจ สุขตถญจ	ฌายิตถญจ วิปัสสิตุ
วิหารทานํ สงฆสสุ	อคุคํ พุทุเชติ วนฺณนิต
ตสฺมา หิ ปณฺธิโต โปโส	สมฺปสฺสํ อตถมตฺตโน
วิหาเร การเย รมฺเม	วาสเยตถ พหุสฺสุเต
เตสํ อนฺนญจ ปาณญจ	วตถเสนาสนานิ จ
ทเทยฺย อชฺชฎเตสุ	วิปฺปสนฺเนน เจตสา

การถวายวิหารแก่สงฆ์ เพื่อปลีกวิเวก เพื่อความสุข

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๓๘

เพื่อเพ่งฌาน และเพื่อเจริญวิปัสสนา พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ทรงสรรเสริญว่าเป็นทานอันเลิศ เพราะเหตุนั้นแล คนผู้เป็นบัณฑิต เมื่อเล็งเห็นประโยชน์ตน พึงสร้างวิหารอันรื่นรมย์ ให้ภิกษุสงฆ์ผู้เป็นพหูสูตอยู่ในวิหารนั้น พึงถวายข้าว น้ำ ผำ และเสนาสนะ แก่ท่านเหล่านั้น ด้วยใจอันผ่องใสในทาน ผู้ปฏิบัติตรงเกิด”

ผู้ให้ที่อยู่อาศัยแก่ภิกษุสงฆ์เพื่อใช้เป็นที่พักปฏิบัติธรรม ได้ชื่อว่าให้ทุกสิ่งทุกอย่าง คือ ตั้งแต่ให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ เรื่อยไปจนถึงการบรรลุมรรคผลนิพพาน เพราะเมื่อพระสงฆ์ได้มีสถานที่ในการปฏิบัติธรรมอย่างสะดวกสบาย แล้วตั้งหน้าตั้งตาฝึกฝนอบรมตนเอง มีผลการปฏิบัติที่ก้าวหน้ามากเพียงใด ก็จะนำความรู้ที่เกิดจากการศึกษาธรรมะ ทั้งทางด้านปริยัติ ปฏิบัติ จนถึงขั้นปฏิเวธไปเผยแผ่แก่ชาวโลกต่อไป สันติสุขอันไพบูรณ์ก็จะแผ่ขยายออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ผลแห่งการให้ของเราผู้มีส่วนสนับสนุนพระพุทธศาสนา ก็จะเป็นปฏิพรมย้อนกลับมาสู่ตัวของเราเอง ให้ได้รับอานิสงส์แห่งบุญเช่นนั้นด้วยทุกประการ

เบื้องต้นคือจะได้รับความสุขใจ ซึ่งต้นทางแห่งความสุขต้องเริ่มจากการให้ แล้วให้อะไรจะประเสริฐเลิศเท่ากับการให้หนทางแห่งความสุขที่แท้จริงแก่ชาวโลกนั้นเป็นไม่มี การให้

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๓๕

อย่างนี้ถือว่าเป็นของเลิศ ให้เขาได้เข้าถึงความสุขในปัจจุบันนี้ จนกระทั่งถึงความสุขอันยิ่งใหญ่คืออายตนิพพาน พระภิกษุทำหน้าที่ระดมธรรม พวกเราทั้งหลายทำหน้าที่ระดมทุน สองฝ่ายต่างเกื้อกูลเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ล้นตลิ่งสุขย่อมบังเกิดขึ้นแก่โลกได้อย่างแน่นอน ทรัพย์ของเราที่ได้เสียสละเพื่อสร้างมหาทานบารมี เป็นทรัพย์ที่มีประโยชน์ต่อชาวโลกอย่างแท้จริง เหมือนแม่น้ำไม่ดื่มกินน้ำของตัวเอง แต่เป็นประโยชน์ต่อชาวโลก ให้ได้อาบ ดื่ม กิน ต้นไม้ที่มีผลตก ไม่กินผลไม้ของตัวเอง แต่มีไว้เพื่อแจกจ่ายสรรพสัตว์ทั้งหลาย

*เหมือนในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า โจนาคมนะ พระนางสุเมธากับเพื่อนหญิงอีก ๒ คน ได้พร้อมใจกัน ถวายวิหารทานแด่พระภิกษุสงฆ์มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประมุข ด้วยจิตที่เลื่อมใสในวิหารทานในครั้งนั้น เมื่อละโลกไปแล้ว ทั้ง ๓ คน ได้ไปบังเกิดในเทวโลก ๑๐,๐๐๐ ครั้ง เป็นเทพธิดาผู้มีฤทธาณาภาพมาก จากเทวโลกก็ได้ลงมาเกิดในมนุษยโลก เธอได้เป็นนางแก้ว พระมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดินับครั้งไม่ถ้วน ด้วยบุญกุศลที่เกิดจากวิหารทานนั้น ทำให้ถึงฐานะความเป็นสตรี

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๔๐

ผู้เลิศทั้งในหมู่มนุษย์และเทวดา

เมื่อมาในยุคสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสปะ พระเจ้ากาสิพระนามว่ากิกิ มีพระราชธิดา ๗ พระองค์ ทรงเป็นบรมกษัตริย์ในพระนครพาราณสี และเป็นยอดพุทธอุปัฏฐาก พระนางสุเมธาซึ่งเป็นสหายของพระราชธิดาเหล่านั้น เมื่อมีโอกาสไปฟังธรรม จึงบังเกิดความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย มาก รู้ว่าพระสงฆ์คือประมุขของผู้หวังบุญ จึงได้ถวายทานด้วยความเคารพ และประพฤติพรหมจรรย์ เป็นผู้ที่มีมั่นคงในศีลหมั่นสั่งสมบุญตลอดชีวิต เพราะกรรมดีที่ทำไว้นั้น ทำให้พระนางได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เสวยทิพยสมบัติอยู่เป็นเวลายาวนาน จนกระทั่งหมดอายุขัยของชาวสวรรค์ จุตินอกจากดาวดึงส์แล้วไปสวรรค์ชั้นยามา ซึ่งเป็นชั้นสูงขึ้นไปอีก เสวยสุขอยู่ที่นั่นจนหมดอายุขัยของชาวสวรรค์ชั้นนั้น

เมื่อจุตินอกจากสวรรค์ชั้นยามาแล้ว ก็ได้บังเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต พอจุตินอกจากดุสิต ก็เลื่อนชั้นขึ้นไปที่นิมมานรดี แล้วก็ไปชั้นปรนิมมิตวสวัตติ ที่น่าอัศจรรย์ยิ่งกว่านั้นก็ถือว่า ไม่ว่าพระนางจะไปบังเกิดบนสวรรค์ชั้นไหน ก็จะได้เป็นมเหสีของจอมเทพในสวรรค์ชั้นนั้นๆ จึงเป็นผู้เรื่องยศ เป็นที่รู้จักของเทพบุตรเทพธิดาในสวรรค์ทุกชั้นฟ้า

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๔๑

เมื่อลงมาเกิดในโลกมนุษย์อีกครั้ง ก็ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิ และพระเจ้าประเทศราชตามลำดับ เสวยสมบัติอันเลิศทั้งในสวรรค์และมนุษย์โลก มีความสุขในทุกภพทุกชาติ ไม่เคยต้องไปตกระกำลำบากเลย นี่เป็นเพราะผลบุญที่ได้ถวายวิหารทาน ด้วยจิตที่เลื่อมใสในพระรัตนตรัย

เมื่อมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ พระนางได้มาบังเกิดเป็นพระราชธิดาของพระเจ้าโกญจะ ในกรุงมณฑาดี พระชนกชนนีได้ขนานพระนามว่า สุเมธา เป็นนารีรัตน์ผู้มีความงามเป็นเลิศ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด พระชนกชนนีปรึกษากันว่า จักถวายพระนางแด่พระเจ้าอนิกรัตตะ แห่งกรุงวารณวดี แต่เนื่องจากพระนางได้ฟังธรรมจากสำนักของภิกษุณีย์อยู่บ่อยๆ จึงบังเกิดความรักในสังสารวัฏ อีกทั้งเนื่องจากพระนางมีบุญบารมีเต็มเปี่ยม พร้อมจะบรรลุธรรมในชาตินี้อยู่แล้ว จึงไม่คิดข้องเกี่ยวในกามคุณอีกต่อไป ทรงมีพระทัยแน่วแน่มาทางเนกขัมมะ มีพระประสงค์จะออกผนวชเพื่อหลีกออกจากกาม

พระนางได้ทูลบอกพระบิดาว่า “ลูกไม่ประสงค์จะครองเรือน ลูกยินดีอย่างยิ่งในพระนิพพาน ภพถึงแม้ว่าจะเป็นทิพย์ก็ไม่ยั่งยืน จะป่วยกล่าวไปใยถึงกามทั้งหลาย ซึ่งเป็นของว่างเปล่า มีรสอร่อยน้อย มีความคับแค้นใจมาก กามทั้งหลายเผ็ดร้อนเปรียบด้วยงูพิษ ที่พวกคนเขลาพากันจมนัดดาน คนเขลาเหล่านั้น

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๔๒

แออัดกันไปในรก ต้องเดือดร้อนเป็นทุกข์เป็นเวลาช้านาน ลูก
อยากจะออกบวช”

แต่ถึงจะอ่อนนวนอย่างไร ก็ยังไม่สามารถจะทำพระชนก
ชนนีให้ทรงยินยอมได้ ทว่าพระนางก็ยังคงหาวิถีทางออกผนวช
ให้ได้ จึงคว่ำพระขรรค์ตัดพระเกศาของตัวเอง ยึดเอาพระ-
เกศานั้นเป็นอารมณ์ เริ่มมนสิการไว้ในใจโดยเป็นของปฏิกุศล
ทรงทำอสุภกัมมิตให้เกิดขึ้น ใจก็หยุดนิ่งอยู่ในกลางกาย สุดท้าย
ก็ได้บรรลุปฐมฌานบนปราสาท เมื่อพระนางบรรลุปฐมฌานแล้ว
ได้ให้โอวาทแก่พระชนกชนนีและเหล่าข้าราชการบริพาร จนทุกคน
บังเกิดความเลื่อมใสยิ่งในพระศาสนา ต่างก็ไม่ขัดข้องและ
อนุโมทนาในการออกผนวชเป็นภิกษุณีของพระนางอีกต่อไป

ครั้นทรงผนวชแล้ว ก็ทำภาวนาต่อจนถึงขั้นวิปัสสนา
ใช้เวลาเพียงไม่กี่วันเท่านั้น ก็ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์พร้อม
ด้วยปฏิสัมภิทา ครั้นบรรลุพระอรหันต์แล้ว พระสุเมธาเถรีได้
เปล่งอุทานด้วยธรรมปิติว่า

“เราเผากิเลสได้แล้ว ถอนภพขึ้นได้หมดแล้ว ตัดกิเลส
เครื่องผูกเหมือนช้างพังตัดเชือกแล้ว เป็นผู้ไม่มีอาสวะอยู่ การ
ที่ได้มาในสำนักของพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุดนี้ เป็นการมา
ดีแล้วหนอ วิชชา ๓ เราได้บรรลุแล้วโดยลำดับ คุณวิเศษเหล่านี้

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๔๓

คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖ เราได้ทำให้แจ้งแล้ว
คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว”

เราคงได้เห็นแล้วว่า อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา
เป็นบุญใหญ่ ส่งผลไปตลอดทุกภพทุกชาติ ตราบกระทั่งหมด
กิเลสเป็นพระอรหันต์ เหมือนอย่างที่ได้เล่ามาแล้วในข้างต้น
อานุภาพแห่งวิหารทาน และการสร้างบารมีนั้น ผลที่บังเกิดขึ้น
ได้ติดตามตัวเราไปตลอดเวลา และจะสั่งสมอยู่ในใจของเรา
เป็นความดีงาม ที่จะส่งผลให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิต
ดังเช่นพระสุเมธธอริยสาวิกาท่านนี้ ท่านเป็นแบบอย่างของการ
สร้างบารมีที่พวกเราทั้งหลายควรที่จะดูไว้เป็นเยี่ยงอย่าง และ
เพิ่มพูนความเชื่อมั่นในการสร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ใจของเรา
จะได้มุ่งตรงสู่ความบริสุทธิ์หยุดหนึ่งเช่นเดียวกับท่าน เมื่อทำได้
อย่างนี้ ชีวิตของเราจะมีแต่ความสุขสมหวังอย่างแน่นอน

